

Аскар Екубов (УзА) олган сурат

Қўшма корхоналар

ЗАМОНАВИЙ БИНОЛАР УЧУН СИФАТЛИ МАТЕРИАЛЛАР

Мамлакатимизда бунёдкорлик кўлами кенгайиб бораётган бугунги кунда сифатли қурилиш материалларига талаб ортиб бормоқда. Бунга 2013 йилда қурилиш материаллари саноати 113,6 фоизга ўсгани мисолида ҳам яққол кўриш мумкин. Ушбу соҳани модернизациялаш жараёнига хорижий инвестициялар жалб қилиниб, кўплаб қўшма корхоналар ташкил этилаётгани ишлаб чиқариш сифати ва салмоғини оширишга хизмат қилмоқда.

Президентимиз Ислон Каримовнинг 2012 йил 10 апрелда қабул қилинган «Тўғридан-тўғри хорижий инвестициялар жалб этилишини рағбатлантиришга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги Фармони бу борадаги ишларни янги босқичга кўтаришда муҳим омил бўлаётган. Хар йили мамлакатимизда уч миллиард доллардан кўпроқ миқдордаги хорижий инвестициялар ўзлаштирилмоқда. Бу чет эллик сармоядорларнинг мамлакатимиз иқтисодиёти барқарорлиги, уни ривожлантириш истиқболларига қизиқиши ҳамда ишончи ортиб бораётганидан далолатдир.

Тошкент шаҳрида фаолият кўрсатаётган «Тезинтом» Ўзбекистон – Германия қўшма корхонаси мамлакатимизда ўз нуфузига эга саноат муассасаларидан. Бу ерда илғор технология-

лар асосида том ёпиш жиҳозлари ва мосламалари, девор ва шифт панеллари, металл черпицалар, эшик ва дарвозалар, пол тўшамалари, пластик ва алюминий ромлар каби кен турдаги қурилиш материаллари ишлаб чиқаришмоқда.

Қўшма корхона маҳсулотлари юқори сифати, халқаро талабларга тўла мослиги ва рақобатдорлиги билан харидорлар ишончини қозongan. Буюртмачининг талабига кўра, уларни исталган ранг ва ҳажмда, турли дизайнда тайёрлаш йўлга қўйилган. «Тезинтом»да ишлаб чиқарилаётган фибробетон маҳсулоти замонавий ва миллий меъморчиликда урфга кирган бўлиб, иншоотларнинг фасади ва интерьерини бадиий безашда кенг қўлланилмоқда.

(Давоми 3-бетда)

МЕҲНАТ ҲУҚУҚЛАРИ: МИЛЛИЙ ТАЖРИБА ВА ХАЛҚАРО ҲАМКОРЛИК

Пойтахтимизда 24 апрель кунин «Фуқароларнинг меҳнат ҳуқуқлари таъминланиши: Ўзбекистон тажрибаси ва меҳнат соҳасидаги халқаро стандартлар» мавзусида халқаро конференция бўлиб ўтди.

Мазкур анжуман Ўзбекистон қасаба уюшмалари Федерацияси Кенгаши томонидан Ўзбекистон Республикаси Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш, Адлия вазирликлари, Фуқаролик жамияти шаклланишини мониторинг қилиш мустақил институти, Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси, Нодавлат нотижорат ташкилотлари миллий ассоциацияси, Халқаро меҳнат ташкилоти ва БМТ Тараққиёт дастурининг Ўзбекистондаги ваколатхонаси ҳамкорлигида ташкил этилди. Унда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати аъзолари ва Қонунчилик палатаси депутатлари, қатор вазирлик ва идоралар, халқаро ва жамоат ташкилотлари вакиллари, иш берувчилар ҳамда хорижий экспертлар иштирок этди.

Ўзбекистон қасаба уюшмалари Федерацияси Кенгаши раиси Т.Норбоева, Ўзбекистон Республикаси меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги А.Хайитов, Фуқаролик жамияти шаклланишини мониторинг қилиш мустақил институти директори Э.Солиҳов, Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси раиси А.Шайхон, БМТ Тараққиёт дастурининг Ўзбекистондаги доимий вакили С.Приснер ва бошқалар мамлакатимизда Президент Ислон Каримов раҳнамолигида ҳуқуқий демократик давлат ва кучли фуқаролик жамияти барпо этиш борасида амалга оширилаётган кенг

қўламли ислохотлар доирасида инсон ҳуқуқ ва манфаатларини, хусусан, меҳнат ҳуқуқлари ҳамда ижтимоий-иқтисодий манфаатларни таъминлаш масаласига устувор вазифа сифатида қаралаётгани, ривожланишнинг ўзбек модели бу борада муҳим омил бўлиб хизмат қилаётганини таъкидлади.

Анжуманда аҳоли бандлигини таъминлаш ва фуқаролар учун муносиб меҳнат шароитлари яратиш бўйича Ўзбекистонда олиб борилаётган ислохотлар, ходимлар ва улар оила аъзоларининг ижтимоий-иқтисодий манфаатлари, меҳнат ҳуқуқларини ҳимоялаш бўйича амалга оширилаётган ишлар ва бу борадаги халқаро ҳамкорлик самаралари ҳақида сўз юритилди.

Халқаро Меҳнат Ташкилоти (ХМТ) Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг ихтисослашган муассасаси бўлиб, ижтимоий адолат тамойилларини, инсон ҳуқуқлари ва меҳнат соҳасидаги халқаро ҳуқуқларни илгари суратиш йўналишида иш олиб боради. Ўзбекистон Республикаси ХМТга 1992 йилда аъзо бўлган ва ҳозиргача ушбу ташкилотнинг ўн учта конвенциясини ратификация қилган. Мамлакатимизда ХМТнинг ратификация қилинган конвенцияларини изчил амалга ошириш, бу борада қонунчиликни янада такомиллаштириш бўйича кенг қўламли ишлар олиб боришмоқда.

(Давоми 2-бетда)

МАМЛАКАТИМИЗДА

• Нукусда «Тафаккур синовлари» кўрик-танловининг Қорақалпоғистон Республикаси босқичи бўлиб ўтди. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим, Адлия вазирликлари, «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати марказий кенгаши ҳамкорлигида ташкил этилган танловда олти олий ўқув юрти жамоалари иштирок этди. Фолиб жамоа танловнинг мамлакат босқичида иштирок этади.

• Жиззах шаҳридаги Ҳамид Олимжон хиёбонида мактаб ўқувчилари ўртасида асфальтга расм чизиш бўйича кўрик-танлов ўтказилди. Вилоят халқ таълими бошқармаси, бир қатор ташкилотлар ҳамкорлигида «Соғлом бола йили» Давлат дастури ижроси доирасида ташкил этилган танловда умумий ўрта таълим ҳамда болалар мусиқа ва санъат мактабларининг ўқувчилари иштирок этди.

• Янгйер шаҳар болалар ва ўсмирлар спорт мактаби ўқувчилари замонавий спорт залига эга бўлдилар. Мазкур иншоот Болалар спортини ривожлантириш жамғармаси томонидан ажратилган 1 миллиард 76 миллион сўм эвазига бунёд этилди. Натижада ўғил-қизларнинг минифутбол, баскетбол, волейбол, бадиий гимнастика ҳамда бокс билан шуғулланишлари учун қулай шароит яратилди.

• Юсуфжон қизик Шакаржонов номидаги Фарғона вилояти мусиқали драма ва комедия театрида Ўзбек Миллий академик драма театрининг 100 йиллигига бағишланган тадбир бўлиб ўтди. Унда Ўзбек Миллий академик драма театри жамоасининг «Андишали келин» ва «Такдир синовлари» спектакллари намоиш этилди.

ЖАҲОНДА

• Жорий йилнинг 8 мартда бортида 227 нафар йўловчи ва 12 нафар экипаж аъзоси билан бедарак йўқолган Malaysian Airlines авиаконпаниясига қарашли Боинг-777 русумли самолётнинг қора қутиларини Blufing-21 русумли қурилмада сув остида излаш босқичи якунига етаётган бўлсада, ҳозирча мазкур ҳаво кемаси билан боғлиқ ҳеч қандай жисм топилмаган.

• Конго демократик республикасининг жануби-шарқида жойлашган Катанга музофотидаги Камина шаҳри атрофида йўлнинг тикка қисмида ҳайдовчи томонидан бошқариш режими бузилганлиги боис поезд ҳалокати рўй берди. Сўнгги маълумотларга кўра, ҳалокат натижасида 48 киши ҳаётдан кўз юмган.

• Хитойнинг Юньнань вилоятидаги кўмир қонида газ портлаши оқибатида 13 нафар қончи ҳалок бўлди. Фожа содир бўлган пайтда шахтада жами 56 киши ишлаётган эди. Портлашдан сўнг 42 ходим шахтани мустақил ташлаб чиқишга муваффақ бўлдилар. 14 кишини эса тупроқ босиб қолди. Қутқарувчилар зудлик билан ишга киришиб, 13 қурбонининг жасадини топишди, бир қончи қидириляпти.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИ 2014 ЙИЛНИНГ I ЧОРАГИДА ИЖТИМОИЙ-ИҚТИСОДИЙ РИВОЖЛАНТИРИШ ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислон Каримов томонидан белгилаб берилган 2014 йилги иқтисодий дастурнинг энг муҳим устувор вазифалари ва йўналишларини амалга ошириш, шунингдек, иқтисодиёт тармоқлари ва соҳаларини ривожлантириш бўйича ўрта муддатли дастурларнинг бажарилишини давом эттириш 2014 йилнинг I чорагида асосий макроиқтисодий кўрсаткичларнинг ижобий динамикасини сақлаш ва кейинги чорақларда иқтисодиётни янада ривожлантиришнинг мустаҳкам асосини яратишни таъминлади.

I. Иқтисодиётнинг барқарор юқори ўсиш суръатларини таъминловчи амалдаги стратегияни давом эттириш, бунинг учун мавжуд захира ва имкониятлардан кенг фойдаланиш

Иқтисодиётнинг барқарор юқори ўсиш суръатларини таъминловчи амалдаги стратегияни давом эттириш, бунинг учун мавжуд захира ва имкониятлардан кенг фойдаланиш шу йилнинг I чорагида ялпи ички маҳсулотнинг 7,5 фоизга ошишини таъминлади. Инфляция даражасининг паст кўрсаткичи ва давлат бюджети профицитининг ялпи ички маҳсулотга нисбатан 0,2 фоизни ташкил этиши орқали мамлакат макроиқтисодий барқарорлиги янада мустаҳкамланди.

Саноат тармоқларини диверсификация қилиш жараёнини чуқурлаштириш ва уларнинг рақобатдорлигини ошириш, ички талабни рағбатлантириш ва ички бозорни мамлакатимизда ишлаб чиқарилган рақобатдор маҳсулотлар билан тўлдирish борасида қўрилган чора-тадбирлар самарасида ҳисобот даврида саноат ишлаб чиқариши ҳажми жадал ўсиши таъминланди. Натижада саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш 8,9 фоизга, жумладан, истеъмол товарлари ишлаб чиқариш 12,8 фоизга ўсди, саноат ишлаб чиқаришининг умумий ҳажмида истеъмол товарлари улуши-

нинг 2013 йилнинг биринчи чорагидаги 29,5 фоиздан 2014 йилнинг I чорагида 34,4 фоизгача ўсишига эришилди.

Натижада шу йилнинг биринчи чорагида ЯИМ ўсишининг 20 фоиздан ортиги саноат ривожланиши ҳисобига таъминланди. Бу 2013 йилнинг шу давридагига нисбатан қарийб икки баравар кўп (11,6 фоиз) демакдир. Саноатда меҳнат самарадорлиги 7,2 фоизга ўсди, ишлаб чиқарилаётган маҳсулот таннарихни ўрта ҳисобда 8,8 фоизга ва ялпи ички маҳсулотдаги энергия сарфини 15 фоизга қисқартиришга эришилди.

Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини ислоҳ қилиш, ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, замонавий юқори самарали агротехнологияларни жорий қилиш ҳамда деҳқон ва фермер хўжалиқларининг моддий-техник базасини мустаҳкамлаш бўйича чора-тадбирларнинг давом эттирилиши қишлоқ хўжалиги ялпи маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажмининг 6,2 фоизга ошишига хизмат қилди.

Ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар ҳажми ва турининг кенгайтирилиши хизматлар соҳасини ривожлантириш бўйича қўрилган дастурий чора-тадбирлар баробарида чакана савдо айланмаси 14,3 фоизга, пуллик хизматлар кўрсатиш 9,1 фоизга ошишини таъминла-

ди. Умуман, жорий йилнинг I чорагида кўрсатилган хизматлар ҳажми 11,8 фоизга ўсди, уларнинг ЯИМдаги улуши 52,9 фоизга кўпайди (2013 йилнинг шу даврида 52,5 фоиз).

2014 йилнинг биринчи чорагида Ўзбекистон Республикасининг ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг асосий кўрсаткичлари (2013 йилнинг шу давридагига нисбатан фоиз ҳисобида)

Кўрсаткичлар	Ўсиш суръатлари
Ялпи ички маҳсулот	107,5
Саноат маҳсулотлари	108,9
Истеъмол товарлари	112,8
Қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари	106,2
Ўзлаштирилган инвестициялар ҳажми	112,4
Қурилиш ишлари	115,5
Чакана савдо айланмаси	114,3
Пуллик хизматлар	109,1
Жами хизматлар	111,8

(Давоми 2-бетда)

ҚИСКА САТРАПЛАРДА

Тошкент шаҳар ҳокимлигининг Ахборот хизмати ва ўз мухбирларимиз хабарларидан.

✓ **ТОШКЕНТ** туризм касб-хунар коллежиди «Юсак маъна-

виятли авлод» фестивалининг Юнусобод туман босқичи ўтказилди.

✓ **КЕЧА** Учтепа туманидаги 3-болалар ва ўсмир-

лар спорт мажмуасида «Соғломжон-полвонжон» спорт мусобақалари уюштирилди.

✓ **ЭРТАГА** Тошкент Педиатрия-

тиббиёт институти клиникасида туғма юрак нуқсони ташхис қўйилган бемор болалар умумий чуқурлаштирилган тиббий кўриқдан ўтказилади.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИ 2014 ЙИЛНИНГ I ЧОРАГИДА ИЖТИМОЙ-ИҚТИСОДИЙ РИВОЖЛАНТИРИШ ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА

(Давоми. Боши 1-бетда)

II. Инвестиция жараёнининг янада ўсиши ва тақомиллаштирилиши, sanoatда энг муҳим юқори технологияли ва замонавий объектлар ҳамда қувватларнинг ишга туширилишини таъминлаш

Инвестиция сиёсатининг фаол амалга оширилиши ва энг замонавий объектлар ҳамда қувватларнинг ишга туширилишини жадаллаштириш натижасида жорий йилнинг биринчи чорагида ўзлаштирилган капитал қўйималарнинг умумий ҳажми эквивалентда 2,5 миллиард долларни ташкил этди ва 2013 йилнинг шу давридагига нисбатан 12,4 фоизга ўсди.

Инвестициявий муҳитни янада тақомиллаштириш бўйича қўрилган чоралар тўғрисида йилнинг биринчи чорагида ўзлаштирилган хорижий инвестицияларнинг умумий ҳажми ярим миллиард доллардан ортди ва 588,6 миллион долларни ёки ўзлаштирилган умумий капитал қўйималар ҳажмининг 23,3 фоизини ташкил этди. Хорижий инвестициялар ва кредитлар умумий ҳажмининг 89 фоиздан ортигини (525 миллион доллар) тўғридан-тўғри чет эл инвестицияси ташкил қилди ва 2013 йилнинг шу давридагига нисбатан 1,7 баробар ўсди.

2013 йилнинг охирида ижтимоий соҳа объектлари ва муҳандислик-коммуникация инфратўлиқларини барпо этишни тўла таъминлаш бўйича қабул қилинган чора-тадбирлар ўзлаштирилган инвестициялар ҳажмининг бюджет маблағлари ҳисобидан 24,8 фоизга ва бюджетдан ташқари фондлар ҳисобидан 30,6 фоиз ўсишига қўмақлашди. Умуман, давлат бюджетидан иқтисодиётга ажратилаётган харажатлар 37,9 фоизга кўпайди.

Шу билан бирга аҳолининг юқори инвестициявий фаолияти натижасида аҳоли маблағлари ҳисобидан ўзлаштирилган инвестициялар ҳажми 13 фоизга ортди, 1,3 триллион сўмдан кўпроқни ташкил қилди.

Банк тизимининг ресурс базасини кенгайтириш ва банкларнинг инвестициявий фаолигини кучайтириш бўйича қўрилган чора-тадбирлар натижасида шу йилнинг I чорагида тижорат банкларининг умумий капитални 2013 йилнинг шу давридагига нисбатан 24,7 фоизга, банкларнинг умумий активлари 28,9 фоизга, миқдорларнинг банклардаги жалб қилинган депозитлари 30,5 фоизга, шу жумладан, аҳоли маблағлари 31,1 фоизга кўпайди. Банк тизими капиталини етарлилик даражаси 24,3 фоизни ташкил қилди, бу эса халқаро стандартларга нисбатан уч баробар юқоридир.

Банклар ресурс базасининг ўсиши иқтисодиётнинг реал сектори корхоналарини кредитлаш ҳажмини 31,2 фоизга ошириш имконини берди. Ишлаб чиқаришни модернизациялаш, техник ва технологик янгилаш ишларини амалга оширишга 2,9 триллион сўмдан ортиқ маблағ ажратилди, бу эса 2013 йилнинг шу давридагига нисбатан 24 фоизга кўпайди.

Капитал қўйималар умумий ҳажмининг 66,9 фоизи ишлаб чиқариш қўрилишига йўналтирилди. Натижада шу йилнинг бошидан буюн қиймати 416,2 миллион долларга тенг 37 тармоқ лойиҳасининг амалга оширилиши низоъсига етди. Жумладан, «Ўзбекнефтегаз» давлат акциядорлик компаниясида 13, «Ўзавтосаноат» акциядорлик компанияси ва «Ўзфармасаноат» давлат акциядорлик компаниясида 6 бадан, «Ўзқурилишматериаллари» акциядорлик компаниясида 4, «Ўзқимёсанот» ДАК ва Озёк-овқат саноати корхоналари уюшмасида 2 бадан ва бошқа лойиҳалар амалга оширилди.

Бундан ташқари, ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш ҳудудий дастурлари рўйбга чиқарилиши доирасида саноат маҳсулотлари ишлаб чиқаришни кенгайтириш бўйича умумий қиймати 660 миллиард сўмдан зиёд бўлган 876 та лойиҳанинг амалга оширилиши аниқланди. Жумладан, 510 та янги ишлаб чиқариш қуввати ишга туширилди. Яқунлашган лойиҳаларнинг умумий сонидан энгил саноатда ва тўқимачилик саноатида 188 та лойиҳа амалга оширилган, жумладан, озиқ-овқат саноатида 261, қўрилиш материаллари саноатида 230, мебоғсозлик ва ёғочга ишлов бериш соҳасида 74, кимё ва нефть-кимё саноатида 65, машинасозлик соҳасида 29, тери-полабзал тармоғида 18, электротехника соҳасида 6 ва фармацевтика саноатида 5 лойиҳа амалга оширилди.

Шу йилнинг I чорагида умумий қиймати 3,3 миллиард долларга тенг 36 та янги йирик инвестициявий лойиҳа амалга оширилиши бошланди. Умуман, инвестициявий фаолликнинг ўсиши қўрилиш-пудрат ишлари ҳажмининг 15,5 фоизга кўпайишига хизмат қилди. Инвестициялар ҳажмининг ўсиши самарасида, шунингдек, қўрилиш-монтаж ишларининг даражаси ва сифатини ошириш, қўрилиш-пудрат ташкилотларининг моддий-техник базасини янада мустаҳкамлаш ва ривожлантириш мақсадида жорий йилда барча ҳудудларда 20 йирик итисослаштирилган қўрилиш-пудрат ташкилотлари ташкил қилиш бўйича чора-тадбирлар ишлаб чиқилди.

III. Иқтисодиёт тармоқларини таркибий ўзгариштириш, диверсификация қилиш ва янгилаш жараёнини чуқурлаштириш, мамлакатимизда тўлақонли рақобат муҳитини шакллантириш

Соҳавий ва ҳудудий дастурлар доирасида лойиҳаларнинг амалга оширилиши ҳамда янги ишлаб чиқариш объектлари ва қувватларнинг ишга туширилиши саноат тармоқларини таркибий ўзгариштириш, диверсификация қилиш ва янгилаш жараёнини янада чуқурлаштиришга қўмақлашди.

Натижада шу йилнинг I чорагида юқори қўшимча қийматдаги тайёр маҳсулотларни ишлаб чиқаришга йўналтирилган соҳаларда, жумладан, машинасозлик ва металлга ишлов бериш соҳаси (126 фоиз), қўрилиш материаллари саноати (114 фоиз), тўқимачилик (112,1 фоиз) ва фармацевтика (117,7 фоиз) саноатининг жадал ўсиш суръатлари эришилди. Бу тармоқлар биргаликда жорий йилнинг I чорагида саноат тармоғидаги қўшимча ўсишни 70 фоиздан зиёдини таъминлади.

Истеъмол товарларини ишлаб чиқариш ҳажмини кенгайтиришни рағбатлантириш, технологик ускуналарни харид қилиш ва айланма капитални тўлдириш мақсадида истеъмол молларини ишлаб чиқарувчи корхоналарга шу йилнинг I чорагида 801,6 миллиард сўмлик банк кредитлари ажратилди (2013 йилнинг шу давридагига нисбатан 122,8 фоиз). Натижада истеъмол товарларини ишлаб чиқариш ҳажми 12,8 фоиз, жумладан, озиқ-овқат товарларини ишлаб чиқариш 5,3 фоиз ва озиқ-овқат товарларини ишлаб чиқариш 18,7 фоизга ортди.

Ишлаб чиқарилаётган саноат маҳсулотлари ҳажми ва турларини кенгайтириш бўйича чора-тадбирларнинг фаол амалга оширилиши натижасида жорий йилнинг I чорагида музлаткичлар, суяк кристалли телевизорлар, техмакор энергия лампалари, энгил ва юк автомобиллари, автобуслар, автомобиллар, дивателлар, культиваторлар, трансформаторлар, марказий иситиш радиаторлари, ип-газлама матолар, полабзал ва теридан тайёрланган маҳсулотлар, мева-сабзавотли консервлар, сўт маҳсулотлари ва бошқа товарларнинг ишлаб чиқарилиши сезиларли даражада кўпайди. Тайёр тикув-тўқимачилик маҳсулотларининг 14 янги тури ва 27 модели, 17 номдаги янги дори-дармон маҳсулотларини ишлаб чиқариш ўзлаштирилди ва бошқалар.

Тайёр маҳсулотлар, бутловчи қисмлар ва материалларни ишлаб чиқаришни маҳаллийлаштириш бўйича дастурни амалга ошириш доирасида йил бошидан буюн 154 турдаги янги маҳсулотларни ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Жумладан, электродуховка, газ ва электр плиталар, кондиционерлар, бошқа маиший электр жиҳозлари, электродвигателлар ва насослар, мисланган пайвандлаш симлари, автомашиналар учун антифриз, спорт майдонлари учун сунъий қоплама, резина асосли қовролан, янги турдаги болалар ўйинчоқлари, спорт анжонлари ва бошқа маҳсулотларни ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Умуман, шу йилнинг I чорагида 352 маҳаллийлаштириш лойиҳаси бўйича 439,8 миллиард сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди, импорт ўрнини босиш самарадорлиги 197,9 миллион долларни ташкил этди.

Иқтисодий ночор корхоналарни реструктуризация қилиш ва молиявий соғломлаштириш ҳамда уларни янги мулкдорларга бериш бўйича амалга оширилган чора-тадбирлар доирасида шу йилнинг бошидан буюн тегишли дастурларга қиртилган корхоналарни тиклашга 568,2 миллиард сўмлик инвестиция йўналтирилди. Натижада ушбу корхоналарда 668,2 миллиард сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилиб, 37 миллион доллардан зиёди экспорт қилинди, 6,1 мингдан зиёд янги иш ўрни яратилди.

Ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг рақобатбардошлигини ошириш мақсадида шу йилнинг бошидан буюн йирик корхоналарда 35,6 миллион долларлик 393 дона маънавий ва жисмоний эскирган ускуна янгиланди, V-VI инновациялар, технологиялар ва лойиҳалар республика армаркаларида тузилган шартномалар доирасида 17 та янги технология ишлаб чиқаришга жорий қилинди, маҳсулотларнинг тажриба-саноат намуналари яратилди.

Бир қатор экспорт позициялари (минерал ўғитлар, суло-тирилган газ, металлдан ясалган маҳсулотлар, тайёр тўқимачилик маҳсулотлари ва бошқалар) бўйича ташқи бозорлардаги нархларнинг нуқолай конъюнктурасига қарамай, саноат тармоқлари рақобатбардошлигини ошириш ва экспорт қилинаётган маҳсулотлар ҳажми ва турларини кенгайтириш бўйича қўрилган чора-тадбирлар тўғрисида шу йилнинг биринчи чорагида экспорт ҳажмининг 8,4 фоиз кўпайишига эришилди.

Хусусан, қиймати 55 миллион долларга яқин 70 дан зиёд янги турдаги маҳсулотлар экспортга чиқарилди. Буларга, жумладан, аралашган фосфорли ўғитлар, озуқабол аммоний фосфатлари, радиатор тасмаси, кислородсиз мисдан ясалган турли маҳсулотлар, марказдан қочувчи насослар ва бошқалар кирди. Аммиакли селитра, аммофос, молибден, бугдой, ип-калав ва бошқа маҳсулотларнинг экспорт қилиш ҳажми ошди.

Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларининг экспортини қўллаб-қувватлаш жамғармаси томонидан кичик бизнес корхоналари маҳсулотлари экспортини кенгайтириш ва рағбатлантириш мақсадида 448 тадбиркорлик субъектига 207,3 миллион долларлик маҳсулотларини экспортга чиқаришга қўмақлашди. «Ўзтадбиркорэкспорт» итисослаштирилган ташқи савдо компанияси томонидан кичик бизнес корхоналарининг 208,6 миллион долларлик маҳсулоти экспорт қилинди.

Жорий йилнинг I чорагида 2012 — 2016 йилларга мўлжалланган Хизматлар соҳасини ривожлантириш дастурининг амалга оширилиши давом эттирилди. Унинг доирасида шу йилнинг бошидан буюн сервис хизматларини кўрсатиш бўйича 1,9 мингдан зиёд лойиҳа амалга оширилди. Чакана савдо ва умумовқатлаш соҳасида 1 мингта яқин янги лойиҳанинг жорий этилиши тегишли хизматларнинг 14,6 фоизга ошишига қўмақлашди. Маиший хизмат кўрсатиш соҳасида 500 га яқин лойиҳа амалга оширилиши натижасида маиший хизматларнинг ҳажми 18 фоизга кўпайди.

Микро ва истеъмол кредитини ривожлантириш, замонавий халқаро стандартлар ва технологиялардан фойдаланган ҳолда тўлов тизимини тақомиллаштириш, шунингдек, молиявий инфратўлиқлар институтларини ривожлантиришга доир қабул қилинган чора-тадбирлар молиявий хизматлар ҳажмини 33,6 фоизга ошириш имконини берди.

Ахборот-коммуникация технологиялари негизига янги хизмат турларининг жорий этилиши ва янада ривожлантирилиши, АТСни рақамлаштириш даражасининг оширилиши, мобил ва интернет алоқаси хизматларида фойдаланаётган абонентлар сонининг кўпайиши алоқа ва ахборотлаштириш хизматлари ҳажмининг 23 фоизга, компьютерлаштирилган хизматлари ҳажмининг 16,8 фоизга ошишини таъминлади.

Хусусан, 2013 — 2020 йилларда телекоммуникация технологияларини, алоқа тармоқлари ва инфратўлиқларини ривожлантириш дастурини амалга ошириш доирасида жорий йилнинг I чорагида замонавий технология асосида кенг миқёсда фойдаланиш учун 150 километрдан ортиқ оптик толали тармоқлар бунёд этилди. ZyuNET электрон портали кутубхонасида жойлаштирилган таълим ахборот-ресурсларининг умумий миқдори 75 мингдан ортди. Рақамли телевидениега бошқима-бошқич ўтиш аҳолини рақамли телевидение билан қамраб олиш даражасини 45 фоизгача етказиш имконини берди.

«2011 — 2015 йилларда инфратўлиқлар, транспорт ва коммуникация қўрилишини ривожлантириш жадаллаштириш тўғрисида»-ги дастур ихросини таъминлаш доирасида жорий йил бошидан буюн 31,7 километрлик темир йўллари реконструкция қилиш ва таъмирлаш, 96 юк ва 7 йўловчи ташкил вағони ишлаб чиқариш ишлари баҳарилди. «Мароканд — Қарши» ва «Қарши — Термиз» темир йўл участкаларини электрлаштириш лойиҳаларини амалга ошириш бўйича тегишли равишда 7,3 миллион ва 4,9 миллион доллар ўзлаштирилди.

Ўзбекистон миллий автомагистрални таркибига кирувчи автомобиль йўллари қуриш ва реконструкция қилиш бўйича Республика йўл жамғармаси маблағлари ҳисобидан 41,7 миллиард сўм ёки 2013 йилнинг шу давридагига нисбатан 2,2 баробар кўп ҳамда ҳукуматимиз қафолати билан хорижий қарзлар ҳисобидан 9,6 миллион доллар ўзлаштирилди.

Жорий йилнинг I чорагида қишлоқ ҳўжалиғи ишлаб чиқаришнинг техник ва технологик янгиланган доир чора-тадбирларини амалга ошириш давом эттирилди. Йил бошидан буюн 1848,3 гектар майдонда янги боғлар, жумладан, 873,9 гектарда интенсив боғлар, 4,7 минг гектар ерда тоқзорлар, 48 гектар майдонда 53 иссиқхона яратилди. 3,1 минг гектар майдондаги боғлар ва 5 минг гектар тоқзорлар реконструкция қилинди.

2013 — 2017 йилларда сўғориладиган ерларнинг мелiorатив ҳолатини яхшилаш ва сув ресурсларидан оқилона фойдаланиш Давлат дастурини амалга ошириш доирасида қишлоқ ҳўжалиғи ерлари унмдорлигини ошириш мақсадида жорий йилнинг I чорагида 179,5 километр коллектор, 4 вертикал дренажли қудуқ, 102 қузутов қудуғи ва 5,2 километрлик ёпиқ горизонтал дренаж тармоғини қуриш ва реконструкция қилиш ишлари аяқунлади, 1,8 минг километрлик ҳўжалиқлар ва ҳўжалик ичигади коллектор-дренаж тармоқларида таъмирлаш-тиклаш ишлари амалга оширилди.

Жорий йил бошидан буюн мамлакатимиз бўйлаб чорва-чиликни ривожлантиришга доир 550 лойиҳа, паррандачиликни ривожлантиришга доир 262 лойиҳа, 1,3 минг гектарлик сунъий ва 4,6 минг гектарлик табиий сув ҳавзаларида балик етиштиришга доир 345 лойиҳа, шунингдек, асалари-чилик ҳўжалиқларини ривожлантиришга доир 255 лойиҳа амалга оширилди.

Қишлоқ ҳўжалиғи ишлаб чиқариши унмдорлигини оширишга доир қўрилган чора-тадбирлар натижасида жорий йилнинг I чорагида савбавот етиштириш ҳажми 10,8 фоизга, гўшт 6 фоизга, сўт 6,7 фоизга, тухум 13,5 фоизга ошди. Йирик шохли қорамоллар умумий сони 4 фоизга ўсиб, 10,6 миллион бошини ташкил этди.

IV. Рақобат муҳитини шакллантириш, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш ва янада рағбатлантириш

Кейинги йилларда ишбилармонлик муҳитини тўбдан яхшилашга доир қабул қилинган ҳўжатларнинг амалга оширилиши натижасида жорий йилнинг I чорагида янгидан ташкил этилаётган кичик бизнес субъектлари сони (деҳқон ва фермер ҳўжалиқларидан ташқари) 7,8 фоизга ҳамда кичик бизнес даромадларининг аҳоли умумий даромадларидаги ҳиссаси 44 фоиздан 46,3 фоизга ошди, шунингдек, микро-фирма ва кичик корхоналарга солинадиган ягона солиқ тўлови ҳисобидан давлат бюджетига тушувчи маблағлар ҳажми 22,6 фоизга ўсди.

Ўзбекистон Республикаси
Иқтисодиёт вазирлиғи

Энг кўп кичик бизнес субъектлари саноатда (умумий ташкил этилганларнинг 25,7 фоизи), савдо ва умумий овқатла-ниш соҳасида (29,2 фоиз) ва қурилиш тармоғида (13,2 фоиз) ташкил қилинди. Фаолият юритаётган кичик бизнес корхоналарининг умумий сони 2013 йилнинг шу давридагига нисбатан 4,5 фоизга ўсди.

Кичик ишлаб чиқаришлар ташкил қилишга амалий қўмақ кўрсатиш мақсадида ҳисобот даврида кичик биз-нес субъектларига 62 давлат активи сотилди, фойдала-нилмаётган 15,4 мингта давлат мулки объекти ижарага берилди. Тижорат банклари томонидан кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларига 2,1 триллион сўм миқдорига ёки 2013 йилнинг шу давридагига нисбатан 1,3 баробар кўп кредитлар берилди, халқаро молия институтларининг 22,1 миллион долларлик кредит линиялари ўзлаштирилди (1,2 баробар кўп).

Биржа савдолари орқали кичик тадбиркорлик субъектла-ри томонидан 270,4 миллиард сўмлик (1,8 баробар ўсиш) ўзи ишлаб чиқарган маҳсулотлар сотилди, бу умумий биржа айланмасининг 13,5 фоизини ташкил этди. Кичик бизнес субъектлари томонидан 894,5 миллиард сўмлик (1,5 баро-бар ўсиш) маҳсулот харид қилинди.

Кичик бизнес субъектларидан электрон савдолари орқали амалга оширилаётган давлат харидлари ҳажми 63 мил-лиард сўмни (электрон савдолар орқали амалга оширила-диган давлат харидлари умумий ҳажмининг 95,4 фоизини) ташкил этди. Давлат харидлари бўйича ўз товар ва хизмат-ларини етказиб бериш учун рўйхатдан ўтган кичик бизнес субъектларининг умумий сони 8754 тани ташкил этди ёки 2013 йилнинг шу давридагига нисбатан 10,4 фоизга ўсди. Давлат харидлари бўйича электрон савдоларнинг жорий эти-лиши ҳисобида 17,9 миллиард сўмлик ёки 21,4 фоиз бюд-жет маблағлари иқтисод қилинди.

Статистик, солиқ, молиявий ва бошқа ҳисоботларни топ-ширишнинг электрон тизимини бошқима-бошқич жорий этиш-га доир қўрилаётган чора-тадбирлар натижасида бугунги кун-да тадбиркорлик субъектларининг 88,6 фоизи статистик ҳисоботларни, 95 фоизи солиқ ҳисоботларини электрон шаклда топширмоқда. Божхона постларида контактсиз электрон шавкларнинг жорий этилиши божхона юқ декларацияларининг 95 фоизга яқинини электрон алоқа каналлари орқали расмийлаштириш имконини берди.

Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни қўллаб-қувват-лашга доир дастурий чораларнинг қўрилиши ялпи ички маҳсулотда кичик бизнес улушини 41 фоизга (2013 йил-нинг I чорагида 40,5 фоиз), саноатда 26,8 фоизга (26,4 фоиз), пулик хизматлар кўрсатишда 42,7 фоизга (37,2 фоиз), бандликда 76 фоизга (75,5 фоиз) оширишга хизмат қилди.

Тадбиркорлик фаолиятини амалга оширишда бюрократик тартиб-таомилларни қисқартириш, жойларда давлат хизмат-ларини қўрсатишда «ғона ойна» механизмининг жорий эти-лиши кенгайтиришга доир чора-тадбирларни давом этти-риш ҳамда рухсат бериш тартиботларини электрон шаклга ўтказишни жадаллаштириш мақсадида жорий йилнинг апрель ойида инвестиция иқлими ва ишбилармонлик муҳитини янада тақомиллаштириш (Ўзбекистон Республи-каси Президентининг 2014 йил 7 апрелдаги ПФ-4609 сонли Фармони) ҳамда тадбиркорлик фаолиятини амалга ошириш ва давлат хизматларини қўрсатиш билан боғлиқ тарти-ботларни соддалаштиришга (Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2014 йил 15 апрелдаги ПК-2164 сонли қарори) доир икки дастурий ҳўжат қабул қилинди.

Мазкур ҳўжатларга мувофиқ тадбиркорлик субъектлари фаолиятига аралашувни янада қисқартириш ҳамда тадбир-корлик субъектлари билан ўзаро муносабатларда давлат органлари фаолиятининг очилгини таъминлаш учун масъ-улиятни қўнайитиришга қаратилган 46 чора-тадбири амалга ошириш, рухсат бериш характеридаги 22 ҳўжжати бекор қилиш ҳамда эъландан ортиқ лицензияланган фаолият тури ва рухсат бериш тартиботини соддалаштириш ва ар-зонлаштириш қўзда тутилган.

V. Ижтимоий соҳани ривожлантириш, иш ўринларини яратиш ва аҳоли бандлигини таъминлаш, уй-жой қуриш ва аҳоли яшаш масканларини ободонлаштириш

Иш ўринларини ташкил этиш ва аҳоли бандлигини таъ-минлаш дастурини амалга ошириш доирасида жорий йил-нинг I чорагида 227,9 мингта иш ўрни, жумладан, қишлоқ жойларда 137 мингдан зиёд (умумий миқдорнинг 60,3 фои-зи) янги иш ўрни яратилди.

Янги ташкил этилган иш ўринларининг 145 мингдан зиё-ди кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик соҳасида, 11,8 минг иш ўрни мавжуд ишлаб чиқаришларни кенгайтириш ва реконструкция қилиш, 50,4 минг иш ўрни қасаначиликнинг барча шавкларини ривожлантириш ҳисобидан, 2,9 минг иш ўрни иқтисодий ночор ва ишламаётган корхоналар фаоли-ятини тиклаш ҳисобидан, 14,4 минг иш ўрни ишлаб чиқа-риш, ижтимоий ва бозор инфратўлиқлари объектларида, жумладан, автомобиль ва темир йўллар қуриш (реконст-рукция қилиш), аҳоли истикомат қилувчи масканларни ободо-нлаштириш ҳисобидан ташкил этилди.

Ҳудудлар кесимида энг кўп иш ўрни Фарғона (22,1 минг иш ўрни), Самарқанд (20,1 минг), Қашқадарь (20,4 минг), Андижон (19,1 минг), Ташкент (19,4 минг) вилоятларида ва Ташкент шаҳрида (20,8 минг) ташкил этилди.

Жорий йилнинг I чорагида аҳолининг иқтисодий фаолли-ғи мамлакат бўйича умумий ҳисобда иш ҳақи 18,7 фоиз, пенсиялар ўртача ҳажми 19,3 фоизга ошишига хизмат қилди.

Ҳисобот даврида Қишлоқ жойларда намунавий лойиҳалар асосида яқка тартибдаги уй-жой қуриш ҳамда янги қишлоқ массивларини замонавий ижтимоий ва бозор инфратўлиқла-си объектлари билан таъминлаш дастурини амалга ошириш доирасида жорий йилда 11 мингта янги ишчан уйлари қуриш ва фойдаланишга топширилиши жадаллаштиришга доир чо-ралар қўрилди. Умуман, жорий йилнинг I чорагида 1884 минг квадрат метр (ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 104,8 фоиз), жумладан, қишлоқ жойларда 1353,6 минг квадрат метр уй-жой (106,1 фоиз) фойдаланишга топширилди.

«Соғлом бола йили» Давлат дастурида белгиланган жисмонан соғлом, маънавий етук, баркамол авлодни тарбиялашга доир чора-тадбирларни фаоллик билан амалга ошириш бошланди, жорий йилнинг биринчи чорагида бу тадбирларни молиялаштиришга барча манбалар ҳисобидан 1 триллион сўмга яқин маблағ йўналтирилди.

Жорий йилнинг I чорагида аҳолининг иқтисодиётга маж-лисида Ўзбекистон Республикаси Президенти Исрол Каримов томонидан белгилан берилган 2014 йил-ги иқтисодий дастурнинг энг муҳим вазифа ва устувор йўналишларининг изчил ва самарали амалга оширилиши жорий йилнинг I чорагида мамлакатимизда барқарор юқори иқтисодий ўсиш суръатларини сақлаб қолиш ҳамда иқти-содиётнинг ташқи бозорлардаги бекарор конъюктуранинг салбий қўрилишларига қарши бардошлилигини ошириш имконини берди.

2014 йилда Ўзбекистон Республикаси иқтисодиёти барқарор ривожланишини таъминлаш борасидаги энг муҳим вазифа иқтисодиётнинг тармоқ ва соҳаларни ривожлантиришга доир ташкилланган ўрта муддатли дастурлар ихросини жа-даллаштириш учун мавжуд барча заҳира ва имкониятларни ишга солиш, янги ишлаб чиқариш қувватларини яратиш, инвестиция иқлими ва ишбилармонлик муҳитини тақомил-лаштириш, иқтисодиётимизнинг рақобатбардошлилигини янада ошириш, мамлакатимизнинг экспорт салоҳиятини мустаҳкамлаш, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш, пировардида, аҳоли бандлиги ва даромад-ларининг муттасил ошишини таъминлашга қаратилган қўшимча чора-тадбирларни амалга оширишдан иборат.

Ўзбекистон Республикаси
Давлат статистика қўмитаси

МЕҲНАТ ҲУҚУҚЛАРИ:

МИЛЛИЙ ТАЖРИБА ВА ХАЛҚАРО ҲАМКОРЛИК

(Давоми. Боши 1-бетда)

Ўзбекистонда фуқароларнинг муҳим ижтимоий-иқтисодий масалаларини ҳал этишда фуқаролик институтларининг роли ва аҳамиятини кучайтириш-га қаратилган икки юздан ортиқ қонун ва бошқа меъёрий ҳўжатлар қабул қилинган. Ўзбекистон Республикасининг «Қасаба уюшмалари, уларнинг ҳўқуқлари ва фаолиятининг қафолатлари тўғриси-да», «Ўзбекистон Республикасида жамоат бирлаш-малари тўғрисида», «Нодавлат нотижорат ташки-лотлари тўғрисида»-ги қонунлари, Меҳнат кодекси шулар жумласидандир.

Ўзбекистонда фуқароларнинг меҳнат ҳўқуқла-рини таъминлаш борасида салмоқли ишлар амал-га оширилди, — деди Халқаро Меҳнат Ташкилоти бош директорининг махсус маслаҳатчиси Кари Та-пиола. — Мамлакатингизда бу борада мукаммал миллий қонунчилик базаси яратилган ва халқаро ҳўқуқий ҳўжатларга тўлиқ риоя этилмоқда. Ижти-моий шериклик қўламини кенгайтириш борасида мамлакат ҳукумати, Қасаба уюшмалари федерация-си кенгаши ва Савдо-саноат палатаси ўртасида тузилган Бош келишув жуда муҳим аҳамият касб этди. Ўзбекистон билан ҳамкорлигимиз қўламини янада кенгайтириш тарафдоримиз.

Конференцияда Ўзбекистонда шаклланган меҳ-нат соҳасидаги қонунчилик, ижтимоий-меҳнат му-носабатлари йўналишида амалга оширилаётган чора-тадбирлар халқаро стандартларга тўла мос келиши, бу борада бошқалар ўрнат олса арзигу-лиқ юксак самараларга эришилаётгани алоҳида эътироф этилди. Хусусан, фуқароларнинг меҳнат ҳўқуқлари ва меҳнатга муносиб ҳақ тўлаш ҳўқуқла-ри тўла таъминланган бўлиб, аҳоли, айниқса, ёшлар бандлигини таъминлаш, хотин-қизлар учун муносиб меҳнат шaroитлари яратиш ва уларга бола парвариши билан боғлиқ қўшимча таътилар бериш ва бошқа имтиёз ва қафолатлар таъмин

ЗАМОНАВИЙ БИНОЛАР УЧУН СИФАТЛИ МАТЕРИАЛЛАР

(Давоми. Боши 1-бетда)

Мамлакатимиздаги қулай бизнес муҳити, хорижий сармоядорлар учун яратилган шароитлар ва эркинликлар ишимиз ривожига катта аҳамият касб этмоқда, — дейди қўшма корхона бош директори Алишер Ходиев. — Бундай имкониятлардан фойдаланиб, ишлаб чиқариш ҳажмини ошириш, маҳсулотларимиз турини янада кенгайтириш ҳамда уларни экспорт қилишни режалаштиряптиз.

Юқори сифатли хомашё, замонавий саноат дастгоҳлари ва жамоанинг ишга бўлган юксак масъулияти натижасида ушбу саноат муассасаси мамлакатимиздаги етакчи корхоналардан бирига айланди. Бу ерда меҳнат қилаётган ишчиларнинг касб маҳоратини ошириш учун махсус курслар ташкил қилинган.

Тошкент ихтисослаштирилган саноат касб-ҳунар коллежиди таҳсил олганман, — дейди пайвандчи Темур Хужаев. — Ҳунар амалиятини шу ерда ўтаганман. Корхона жамоаси мени самимий кутиб олди. Бу ерда йўлга қўйилган «устоз-шогирд» аънанаси ўз ишимни пухта ўзлаштиришимга катта ёрдам берди. Келгусида мутахассислигим бўйича ўқишни давом эттириш ниятидаман.

Мамлакатимизда яратилган қулайликлар ва имтиёзлар самарасида қўшма корхоналарнинг иқтисодий-ижтимоий ҳаётидаги ўрни тобора ортиб бормоқда. (ЎЗА)

Пойтахтимизда «Хорижий инвесторларга яратилган инвестициявий муҳит: амалиёт ва ечимини кутаётган масалалар» мавзусида семинар бўлиб ўтди. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги ва Тошкент вилояти адлия бошқармаси томонидан ташкил этилган тадбирда ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар, банк, солиқ, божхона, шунингдек, хорижий инвестиция иштирокидаги корхоналар вакиллари иштирок этди.

ИНВЕСТИЦИЯЛАР — ИҚТИСОДИЁТ ТАЯНЧИ

Тадбирда Президентимиз раҳнамолигида хусусий тадбиркорликни ривожлантириш, иқтисодиётимизга маҳаллий ва хорижий инвестицияларни кенг жалб этиш учун қулай муҳит яратиш борасида улкан ишлар амалга оширилаётгани таъкидланди. Натижада бизнес юри-тиш учун эркин бозор иқтисодиётининг талаб ва прин-циплари, умумий халқаро нормаларга тўлиқ жавоб бе-радиган шарт-шароит яратилди.

Ўзбекистон Республикасининг «Чет эл инвестиция-лари тўғрисида»ги қонунида хориж сармояларини амалга ошириш шакллари, улар учун ҳуқуқий асослар ҳамда инвесторларнинг ҳуқуқ ва мажбуриятлари бел-

9 май — Хотира ва қадрлаш куни

**Президентимиз
Ислом Каримов
раҳнамолигида
Иккинчи жаҳон уруши
қатнашчилари ҳамда
Ватанимиз равнақи
йўлида фидокорона
меҳнат қилган
фахрийларга юксак
ҳурмат-эҳтиром
кўрсатилаётгани
мамлакатимизда инсон
шаъни ва қадр-
қиммати олий қадрият
даражасига
кўтарилганидан
далолатдир.**

ТИНЧЛИК — БУЮК НЕЪМАТ

Ўтганлар хотирасини эъзозлаш, кексаларга иззат-ҳурмат кўрсатиш халқимизга хос эгу фазилатлардан. Давлатимиз раҳбарининг 2014 йил 18 апрелда қабул қилинган «Иккинчи жаҳон уруши қатнашчиларини рағбатлантириш тўғрисида»ги Фармони мамлакатимизда Иккинчи жаҳон уруши қатнашчилари ва кекса авлод вакилларида кўрсатилаётган эҳтиромнинг яна бир ёрқин ифодаси бўлди.

Пойтахтимизнинг Ҳамза туманидаги Умид маҳалласида яшовчи Иккинчи жаҳон уруши қатнашчиси Узоқбой ота Ахроев ана шундай табаррук инсонлардан.

Узоқбой Ахроев урушдан қайтгач, Тошкент темир йўл транспорти муҳандислари инсти-тутида ўқиди. Институтни битиргач, узоқ йиллар темир йўл соҳасида меҳнат қилди. Турмуш ўртоғи Муҳаббат ая билан беш фарзандни тарбиялаб, эл-юрт қорига ярайдиган инсонлар сафига қўшди.

Бугун маҳаллада бу оилани каттаю кичик ҳурмат қилади. Пирю бадавлат отахон ва она-хонни зиёрат қилишга, уларнинг дуосини олишга интилади.

Узоқбой ота нева-чеваралари, маҳалла ёшларини ёнига чорлаб, ҳаёт йўли, турмуш сабақлари ҳақида ҳикоя қилишдан чарчамайди. Уларни бебаҳо бойлигимиз бўлган бугунги тинч-осойишта, фаровон кунларнинг қадрига етишга, Ватанимизни кўз қорачигидек ҳимоя қилиш, виждонли ва мард бўлишга, юксак таълим-тарбия олиш учун яратилган шарт-шароитлардан унумли фойдаланишга даъват этади.

Эл-юрт тинчлиги ва осойишталиги йўлида фидойилик кўрсатган инсонларнинг Ватан олдидаги хизматлари ҳеч қачон унутилмай-ди. Узоқбой Ахроевнинг ҳам бу борадаги жон-бозлиги эътироф этилиб, истиқлол йиллари-да Президентимиз фармонларида биноан «Жасорат» ва «Шўхрат» медаллари, «Ўзбекис-

тон мустақиллигининг 20 йиллиги» эсдалик нишони билан тақдирланди.

— Иккинчи жаҳон уруши йилларида қанча-дан-қанча юртдошларимиз эл-юртимиз тинч-лиги ва осойишталиги йўлида жон фидо қилди, — дейди ЎЗА мухбирига Узоқбой ота. — Мудҳиш урушнинг асоратлари халқимиз ёди-дан ўнгини йўқ. Бу бугун ҳар бир одамдан доим сергак ва ҳушёр бўлишни, тинчлик-осойишталикни асрашни талаб қилади. Истиклолимизни кўз қорачигидек асраш ҳар бир юртдошимизнинг муқаддас бурчидир.

Президентимиз ўтган йили 9 май — Хотира ва қадрлаш куни муносабати билан пойтахтимиздаги Хотира майдонига оммавий ахборот воситалари вакиллари билан суҳбатда таъкидлаганидек, тинч ва осойишта ҳаёт, барқарорлик ўз-ўзидан бўлмайди. Бунинг учун барчамиз шу мусоффо осмонни сақлаш, асраш учун курашишимиз, фидойилик кўрсатишимиз даркор. Бунинг учун ҳаммиса сезгир, огоҳ ва ҳушёр бўлишимиз, бепарволикка, беғамликка йўл қўймаслигимиз зарур.

**Дилшод КАРИМОВ,
Ёлқин Шамсиддинов олган сурат**

12 миллион АҚШ доллари миқдорида маблағ жалб қилинди.

Семинарда қайд этилганидек, адлия органларида хорижий инвесторларнинг муносабатларини тўлиқ ва ҳар томонлама қўриб чиқиш ҳамда қонуний ҳал этиш алоҳида назоратга олинган. Тошкент вилояти адлия бошқармаси томонидан жорий йилнинг ўтган даврида хорижий инвестициялар иштирокидаги корхоналарнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш юзасидан судларга 1,1 мил-лиард сўмликдан ортиқ даъво аризаси киритилди.

Тадбирда назорат қилувчи органлар томонидан хорижий инвестициялар иштирокидаги корхоналарда тек-ширишларнинг қонунийлигини таъминлаш, ҳўжжали судларига даъво ариза киритишдаги янгича тартиб-лар, инвестициявий дастурлар ҳамда хорижий корхо-наларни рўйхатдан ўтказишдаги асослар юзасидан иштирокчиларнинг саволларига жавоб қайтарилди.

**Н.АБДУРАИМОВА,
ЎЗА мухбири**

Маълумки, мамлакатимизда ёшларга онла қуриш нақадар масъулиятли эканини, энг аввало никоҳнинг муқаддаслигини англашти, соғлом оилани шакллантириш, онлада юксак маънавий-ахлоқий муҳитни қарор топтириш учун зарур шарт-шароитлар яратиш, ёшларни онла қуришга тайёрлаш, оилалар мустаҳкамлиги ва манфаатларини таъминлаш, соғлом фарзанд ўстириш, тарбиялаш, вояга етказиш масаласи давлат сиёсати даражасига кўтарилган.

ОИЛАЛАР МУСТАҲКАМЛИГИНИ ТАЪМИНЛАШ — ДОЛЗАРБ МАСАЛА

Шу боис, бугунги кунда соғлом оилани шакл-лантириш, аҳоли ва ёшлар ўртасида соғлом тур-муш тарзини тарғиб этиш, оналар ва болалар са-ломатлигини мустаҳкамлаш энг устувор йўналиш-лардан бирига айланган.

Мамлакатимиз Президентининг «2009 — 2013 йилларда аҳолининг репродуктив саломатлигини мустаҳкамлаш, соғлом бола туғилиши, жисмоний ва маънавий баркамол авлодни вояга етказиш бо-расидаги ишларни янада кучайтириш ва самара-дорлигини ошириш чора-тадбирлари Дастури тўғрисида»ги Қарори тиббий таъминотни фаол-ляти қўлламини янада кенгайтириш, аҳолининг тиб-бий маданиятини юксалтириш, ёшларни оиллага тайёрлаш, ирсий касалликлар келиб чиқишининг олдини олиш, тиббий-ижтимоий қўмакка муҳтож болаларнинг саломатлигини муҳофаза қилиш бил-лан боғлиқ кенг қўламли ишларни ҳаётга татбиқ этишда муҳим дастур бўлиб хизмат қилмоқда.

2004 йил 25 майдаги «Ўзбекистон Хотин-қиз-лари қўмитаси фаолиятини қўллаб-қувватлаш бо-расидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида», 2007 йил 18 майдаги «Еш оилаларни моддий ва маъна-вий қўллаб-қувватлашга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида», 2009 йил 13 апрелдаги «Соғлом авлодни шакллантириш, оналар ва болалар саломатлигини муҳофаза қилиш бўйича қўшимча чоралар тўғрисида»ги Қарор ва Фармонлар ҳам шулар жумласидандир. Ушбу аҳамиятга молик ҳўж-жатларда оилавий муносабатлар ижтимоий-маъ-навий ва ҳуқуқий жиҳатдан ҳимояланган. Шунинг-дек, «Никоҳланувчи шахсларни тиббий қўриқдан ўтказиш тўғрисида»ги қарор ҳам оила ва турмуш-га нисбатан масъулиятни тубдан кучайтиришга хиз-мат қилади. Мазкур ҳўжжатларда оилалар аъзола-рининг ҳуқуқий-сиёсий, ижтимоий-иқтисодий, тиб-бий билимларини ошириш ва ёшларда аждодла-римиз меросига, миллий урф-одат ва аънанала-

римизга ҳурмат, истиқлолга фидойилик, ватанпар-варлик тўғрисида таркиб топтириш, миллий гурур-ни шакллантириш, оилавий ахиримларнинг олди-ни олиш, оила қонунийлиги, тиббий қўриқнинг моҳияти, соғлом турмуш тарзини кенг тарғиб қилиш масалаларига жиҳидий ёндашилган. Қола-верса, мазкур ҳўжатларда белгиланган тадбир-лар ҳаётга изчил татбиқ этилганда оилалар иноқ-лиги ва мустаҳкамлиги тўла қафолатланади. Нати-жада айрим оилаларда бекорорликка сабаб бўла-ётган масалалар, масалан, оталиқни белгилаш ва ёлғиз оналар муаммоси ҳам ечимини топади.

Дарҳақиқат, юртимизда оналик ва болалиқни муҳофаза қилишга катта аҳамият берилмоқда. Оиллага доир қўшимчи меъёрларини, Президент Фармон ва Қарорларини ҳаётга татбиқ этган ҳолда, турмуш ва никоҳ мустаҳкамлиги мавзусида тарғи-бот ишлари олиб боришмоқда. Уларда асосий эътибор оиллага соғлом фарзанднинг туғилиши ва вояга етишини таъминлаш, оналик ва болалиқ-нинг муҳофаза этилиши, соғлом оилани шакл-лантириш, қариндошлар ўртасидаги никоҳ ва эрта турмуш қуришнинг салбий оқибатлари каби маса-лаларга қаратилган. Ҳўмладан, аҳоли, айниқса ёшлар ўртасида «Оила — муқаддас даргоҳ», «Соғлом она — соғлом бола», «Репродуктив саломатлик», «Тиббий қўриқнинг аҳамияти» каби мавзуларда ташкил этилаётган тадбирлар уларни оиллага масъ-улият билан қарашга ундаши шўбҳасиз. Шунинг-дек, ушбу тадбирлар замирида мустаҳкам оила, баркамол авлод орзуси муҳассам.

Мухтасар қилиб айтганда, бундай саъй-ҳаракат-лардан қўзғаланган мақсад, янги қурибгана оила-ларни мустаҳкамлиги ва аҳилигини таъминлаш, соғлом фарзанд туғилиши, жисмоний ва маънавий баркамол авлодни вояга етказишга қаратилган.

**Акмал ЭРГАШЕВ,
Тошкент шаҳар Адлия бошқармаси ходими**

ИЛМ-ФАН ВА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ИНТЕГРАЦИЯСИ ЙЎЛИДА

Пойтахтимиздаги «Ўзэкспомарказ»да VII Инновацион ғоялар, технологиялар ва лойиҳалар республика ярмаркаси ўз ишини давом эттирмоқда

Унда саноат, қишлоқ ҳўжалиги, соғлиқни сақлаш, фар-мацевтика, ахборот-коммуникация технологиялари, фан ва таълим соҳаларидаги юзлаб инновацион маҳсулот-лар намойиш этилаётир. Ушбу тадбир истиқболли ғоя ва ишланмаларни амалиётга татбиқ этиш борасида янги имкониятлар очмоқда. Бу ишлаб чиқариш самарадор-лигини ошириш, маблағ ва воситаларни теҳаш, ички бозорда миллий маҳсулотлар улушини қўпайтириш, илм-фан ва ишлаб чиқариш интеграциясини кучайтиришга ёрдам бермоқда.

Бу йирик корхоналар ва жадал ривожланаётган хусу-сий секторнинг ишлаб чиқаришни техник модернизаци-ялаш ва технологик янгилашга бўлган қизиқиши ор-таётгани билан изоҳланади. Корхоналар раҳбарлари, фермерлар, олимлар тақдир этиётган лойиҳа ва асбоб-ускуналарни синчиклаб ўрганиб, улардан энг самара-дорларини танлаб олмоқда ва ишлаб чиқувчилар билан ҳарид қилиш шартларини муҳокама қилмоқда. Ҳазар ман-фаатли шартномалар тузмоқда.

Айниқса, Ўзбекистон Республикаси Фанлар академия-сининг илмий-тадқиқот муассасалари стендлари кўпчи-лиқни ўзига жалб этмоқда. Улар иқтисодиётнинг таянч тармоқлари, жумладан, нефть-газ, кимё саноати, фар-мацевтика саноати, қурилиш, қишлоқ ҳўжалиги, муқо-бил энергетика ва бошқа жабҳалардаги устувор вазифа-ларни бажаришга йўналтирилган юздан зиёд инновацион ишланма ва лойиҳаларни намойиш қилмоқда. Олий ўқув юртлари ўқитувчилари ва талабаларининг инновацион маҳсулотлари улар билан муносиб рақобатга кириш-моқда.

Мирзо Улўғбек номидаги Ўзбекистон Миллий уни-верситетининг иқтисодиёт факультети ёш иxtирочи-ларининг ишланмалари тежамкорлиги ва экологик то-заллиги билан ажралиб туради. Чунончи, университет талабалари биотанол ишлаб чиқаришининг янги те-хнологиясини тақдим этиб, янги авлод механик само-кати имкониятларини намойиш қилмоқда. Муаллиф-ларнинг тасдиқлашича, мазкур самокат тезкор ва шовқинсиз бўлиш билан бирга, атроф-муҳитга ҳеч қандай зарар етказмайди.

Ярмаркада қишлоқ ҳўжалиги, хусусан, пахтачиликни ривожлантиришга йўналтирилган турли инновацион иш-ланмаларнинг кенг тақдим этилаётгани ушбу тадбир-нинг ўзига хос жиҳатларидандир. Мамлакатимизнинг тур-ли ҳудудлари иқлим шароитига мос истиқболли янги ғўза навларини яратиш бу борадаги ишларнинг устувор йўналишидир.

Бу борада Ўзбекистон Республикаси Фанлар ака-демиясининг Геномика ва биоинформатика маркази, Қишлоқ ва сув ҳўжалиги вазирлиги, «Ўзпахтасаноат» уюшмаси мутахассислари эришгана муваффақиятлар диққатга сазовордир. Ҳўзанинг маркерларга асослан-ган селекцияси асосида олиб боришган илмий тадқи-қотлар самарасида ғўзанинг «Равнак-1» ва «Равнак-2» навлари яратилди. Ушбу навлар толасининг юқори си-фати, тезпишарлиги ва серхосиллиги билан ажралиб туради.

Марказимизда ғўзанинг қурғоқчилик ва шўрга чидамли, эрта пишар, серхосил, толаси сифатли, турли касаллик ва зараркунандаларга бардошли ген-ларини идентификациялаш бўйича тадқиқотлар ўтка-рилмоқда, — дейди ЎЗА мухбирига Геномика ва био-информатика марказининг маркерларга асосланган селекция лабораторияси раҳбари Фахриддин Қўша-нов. — Ярмаркада намойиш этиётган янги ишланма-ларимиз фермерларда катта қизиқиш уйғотмоқда. Айни пайтда амалий тадбирбаларидан келиб чиқиб, тавсия ва тақдирлар билдирмоқда. Бу инновацион фаолият самарадорлигини сезиларли даражада оши-ради.

Анджон вилоятининг Қўрғонтепа туманидаги «Оқ сув» фермер ҳўжалиги стенди ҳам кўпчилиқнинг эътиборини тортмоқда. Улар тупроқ унумдорлигини сақлаш, ҳосил-дорлиқни ошириш, сув ва бошқа ресурсларни теҳаш имконини берадиган янги аргротехника усулини тақдим қилмоқда. Фермер ҳўжалиги раҳбари Алижон Аҳмедов қишлоқ ҳўжалигига жорий этилган ишланма ва рацио-нализаторлик тақдирлари учун юздан ортиқ патент ва муаллифлик гувоҳномалари олган.

Ярмаркада ахборот-коммуникация технологиялари соҳасидаги ишланмалар кенг намойиш қилинаётир. Ма-салан, Ўзбекистон радиотехника, электроника ва алоқа илмий-техника җамияти янги «ProMark» дастурий маҳсу-лотини тақдим этмоқда. Ушбу дастур савдо тармоғида товар айланмасини ҳисобга олиш жараёнини автомат-лаштиришга мўлжалланган. Шунинг учун кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик вакиллари мазкур дастурга қизиқиш билан қарамоқда. «Unicon» давлат унитар кор-хонаси ижро тартибини назорат қилиш учун «электрон ҳўкумат» тизимининг «Ижро интисоми» модулини, шунингдек, таълим муассасаларининг лингафон хона-ларига мўлжалланган «Dialog-16» жиҳози тўпلامини на-мойиш қилмоқда. «Ўзбектелеком» акциядорлик компа-нияси ҳам қўллаб инновацион лойиҳалар билан қатна-шаётир. Улар орасида CDMA-450 стандартидаги юқори технологияли, қўшимча равишда рация вазифасини ба-жарадиган мобил телефонлар мавжуд.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузу-ридаги Фан ва технологияларни ривожлантиришни му-вофиқлаштириш қўмитасининг дастлабки маълумотла-рига кўра, ярмарканинг икки кунлик ишида инноваци-яларни жорий этиш борасидаги ҳамкорлик бўйича 4 мил-лиард сўмликдан зиёд юздан ортиқ шартнома ва кели-шув имзоланди.

**Сардор ТОҶИЕВ,
Бобур ОБИДОВ**

Ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ойлиги давом этмоқда

ЙЎЛЛАРИМИЗ ЯНАДА РАВОН БЎЛАДИ

Ўлкамизда ғўзал бир яшилликка буркаган, майин ва хуш ёқувчи ҳавоси билан дилларга ором бахш этаётган баҳор фасли кезмоқда. Қувонарли томони шундаки, баҳор келиши билан юртимизда ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш ва бунёдкорлик ишлари кенг қўламда олиб борилади. Шу жумладан, йўлларнинг ҳолати текширилиб, таъмирталаб бўлиб қолган кўчалар, йўл ва йўлаклар тўлиқ ва жорий таъмирланади.

Давлатимиз раҳбари ташаб-буси билан «Соғлом бола йили» деб номланган жорий йилда ҳам бу каби ишлар давом эттирил-моқда. Бугунги кунда мамлака-тимизда йўлларни таъмирлаш ишлари айни қизғин паллага кирган.

Шаҳар ҳудудиди жамоат транспорти қатнайдиган кўча-лардаги йўл ва йўлакларни таъ-мирлаш, ҳолатини талаб дара-жасига келтириш ҳамда аҳоли-нинг йўллардан фойдаланиши-да қулайликлар яратиш мақса-дида пойтахтимизда ҳам йўлларни таъ-мирлаш ишлари бошлаб юборилди. Зеро, Тошкент шаҳар ҳокимининг «2014 йилда Тошкент шаҳар ва ту-ман кўчаларини таъмирлаш тўғриси-да»ги қарорига асосан шаҳримизда-ги марказий кўчалар қаторига кирув-чи 63 та кўчани тўлиқ таъмирлаш ҳамда шаҳар ва туманлар ҳудудида-ги йўл ва йўлакларни буткул ва жо-рий таъмирлаш кўзда тутилган бўлиб, ҳозирда ушбу ишлар қизғин давом этмоқда.

Ободонлаштириш ва Шаҳар мар-казий кўчаларидан фойдаланиш, уларни сақлаш ва таъмирлаш ихти-сослаштирилган бошқармалари томо-нидан бу борада таъмирлаш ишлари олиб боришмоқда. Жумладан, пой-тахтимиздаги марказий кўчалар — Фаргона йўли, А.Дониш, Қоратой, Мустақиллик шох кўчаси, Навоий, Бунёдкор каби ўттизга яқин кўчалар-да жами 22,500 квадрат метрдан зиёд

жорий таъмирлаш ишлари амалга оширилди. Шунингдек, шаҳримизнинг барча туманларида ободонлаштириш бўлимлари томонидан қишининг таъ-сирида ярқисиз ҳолга келиб қолган йўллар ва айрим жойлариди ўйим-чуқурлари бўлган кўчалар асфальт қоришмаси билан тўлдирилиб текис-ланмоқда. Бугунга қадар Бектемир ту-манида қарийб 2300, Миробод тума-нида 3200, Мирзо Улўғбек туманида 3000 квадрат метрга яқин, Олмазор туманида 3160, Сергели туманида 2000, Учтепа туманида 3270, Ҳамза туманида 3900, Чилонзор туманида 3000, Шайхонтохур туманида 3500 квадрат метрга яқин, Юнусобод тума-нида 3122 ва Яккасарой туманида 3200 квадрат метр йўллар жорий таъ-мирланди. Шу билан бирга бошқа кўча ва йўллардаги таъмирлаш ишлари да-вом этмоқда.

**Абдуалим САЛИМОВ
Ислом Исмоилов олган сурат**

ЎЗГИДРОМЕТ
ХАБАР ҚИЛАДИ

кундузи — 23-25 дара-жа иссиқ бўлади.
Ўзгидрометнинг мониторинг хизмати маълумотига кўра, 26 апрелда Тошкент шаҳрида 26 апрел кунги ҳаво ўзгариш ту-ради, кечаси ва эрталаб ёмғир, жаёла ёпиш мумкин, кундузи ёғингарчилик бўлмайди. Шарқ-дан секундида 5-10 метр тез-ликда шамол эсади. Ҳарорат кечаси — 9-11 даража ишқ, таъмиқдори наст бўлади.

